

Marica Kulturális Egyesület

Az Egyesület fő feladatai közé sorolja elsősorban a szalántai, Baranya megyei, valamint a magyarországi horvátság és az anyaországi hagyományok ápolását, népszerűsítését, bemutatását; emellett a horvát nyelv és kultúra megőrzését. Fontos feladat számunkra a helyi horvát hagyományok összegyűjtése, megőrzése, bemutatása, a helyi és környékbeli horvát közösség tagjainak ösztönzése és a közösség formálása. Létfonosságú célunk a helyi kultúrcsoport működésének és fejlődésének minden lehetséges eszközzel való támogatása, ezzel együtt a helyi horvát nyelvű hitélet támogatása, egyházi hagyományainak megőrzése és továbbörökítése. Kiemelkedő szerepet kap működési elveink alapján a magyarországi horvátság támogatása és kultúrájának ápolása, az együttműködés és a kapcsolattartás a magyarországi horvát kulturális szervezetekkel és intézményekkel. Hangsúlyos feladat egyesületünk számára a fiatal generációk nevelésének segítése, széles körű kulturális tevékenységük biztosítása, támogatása, számukra közös program szervezése. Fontos még a Baranya megyében és a környékén élő horvát nemzetiségű emberekkel a kapcsolattartás elősegítése, számukra közös program szervezése. Különleges célunk a kapcsolattartás és -felvétel a külföldön működő civil szervezetekkel, csereutazás szervezése horvátországi személyek és az Egyesület tagjai között. Az Egyesület céljai megvalósítása érdekében rendezvényeket szervez és együttműködik más szervezetekkel az Egyesület céljaihoz kapcsolódó programok, rendezvények támogatásában, népszerűsítésében. Támogatja a szalántai horvátok kialakult kapcsolatainak ápolását magyarországi és anyaországi településekkel, szervezetekkel és intézményekkel. Ezen felül támogatja az Egyesület céljainak megfelelő horvát nyelvű írott és elektronikus kiadványok megjelenítését és együttműködik a települési önkormányzattal, horvát nemzetiségi önkormányzattal valamint a helyi társadalmi szervezetekkel és gazdasági társaságokkal.

A Marica Kulturális Egyesület formailag regisztrált egyesület 1999. május 1-jén alakult helyi horvát gyerekek és felnőttek részvételével, a táncsoport akkor már egy ideje működött, de egyesületként ekkor kezdte meg kiemelkedő munkáját. A '60-as évek környékén már egyszer megformálódott a táncsoport az akkori helyi horvát ifjaktól, majd az idő elteltével elmorzsolódott a csoport. Az egykori tagok gyerekeik és saját részükre is alapították újra a táncsoportot, ami a mai napig töretlen sikereket ért el. Községünkben a néptánc rendelkezik a legjelentősebb hagyományokkal, a gyerekek-fiatalok igen nagy része műveli valamilyen szinten. Egyesületünkben korosztály szerinti megosztásban, négy csoportban tanulják a néptáncot, kettő gyerek, egy ifjúsági és egy felnőtt csoport. Mivel hamar igény mutatkozott a táncosok zenekari kíséretére, 2000 novemberében megalakítottuk a tamburazenekart, majd két évre rá a zenekar utánpótlás csoportját. 2006 januárjában tovább bővült tevékenységeink köre: létrejött az énekkari csoportunk- ők a népdalok mellett templomi énekeket is előadnak. A tamburazenekar több alkalommal részt vett a tamburazenekarok országos találkozóján, s mindig elismerő kritikát kapott. Zenészeink fejlődését jelzi, hogy tamburazenekarunk 2006 tavaszán kiváló minősítést kapott, s ezzel egy időben CD-felvétel is készült a műsorukból. 2007-ben az országos minősítón ezüst fokozatot ért el a zenekar. Hagyományörző munkánkról 2008 őszén a Duna TV stábja készített kisfilmet, melyet több alkalommal is bemutattak a különböző TV-csatornák. 2009-ben az egyesület megalakulásának 10. évfordulója alkalmából a zenekar és az énekkar közös CD-felvételt készített, Matusek László gyűjtését felhasználva. Az Egyesületünk az eddigi több mint 20 éve alatt számtalan településen és rendezvényen vett részt és mutatta be a horvátok folklór hagyományait országszerte, de külföldön is rendszeresen járnak csoportjaink. Kiemelkedő külföldi útjaink közé tartozik 1999-ben Siče, 2003-ban a szlovákiai Senec ahol gyermek néptánc találkozón vettünk részt, 2005-ben Zágráb

ahol nemzetközi gyermekfesztiválon szerepeltünk és a Nemzeti Színház színpadán is felléptünk, 2017-ben a romániai Kolozsváron jártunk a Szent István-napi Néptánc Találkozókon. Ezek mellett Horvátország több településén is felléptünk, több csoporttal alakítottunk ki kapcsolatot. Szalánta horvát testvértelepülésén Strizivojnán már többször jártunk az elmúlt 20 év alatt és ők is rendszeres résztvevői rendezvényeinknek. A határ másik oldalán található Donji Miholjac településén is évente több alkalommal vendégszerepelünk és ők is jártak már nálunk, valamint a horvát folklórműsor kiemelkedő szériájában a Lijepom nasom műsorban, amit Donji Miholjacra forgattak Egyesületünk is részt vett 2014-ben. Az egyik legnagyobb horvát folklórfesztiválon Vinkovciban is részt vettünk több mint 50 másik folklórcsoporttal együtt a Vinkovačke jeseni fesztiválon 2015-ben. Emellett Horvátországban felléptünk Našice, Stari Jankovci, Forkuševci, Požega, Hruševac Kupljenski, Zaprešić, Gola, Beničanci, Belišće, Podgajci, Podravska Moslavina, Vukovar... A sok külföldi fellépés mellett Magyarországon is számtalan helyen és rendezvényen léptünk fel: Siklós, Harkány, Villány, Kásád, Alsószentmárton, Kémes, Garé, Pogány, Kökény, Pécsudvard, Szemely, Lothárd, Birján, Szentlőrinc, Mohács, Komló, Szőkéd, Pellérd, Patapoklói, Bicsérd, Nagydobsza, Drávafok, Kozármisleny, Szederkény, Nagynyárád, Drávatamási, Tótújfalu, Barcs, Versend, Olasz, Nagykozár, Felsőszentmárton, Szentborbás, Bogdása, Pécs, Hercegszántó, Gara, Budapest, Tótszentmárton, Kátoly, Birjánd, Áta, Lothárd, Szentlőrinc, Szigetvár, .. Számos versenyen részt vett Egyesületünk és több díjjal is büszkélkedhet. Talán az eddigi legelismertebb díjunk az Országos Horvát Önkormányzat által megítélt a Horvát fiatalokért díj, melyet 2014-ben az Országos horvát nap keretei között Budapesten vehettünk át. 2011-ben munkánk elismeréseként megkaptuk a „Baranyai-horvátokért” díjat a Baranya Megyei Horvát Önkormányzat kitüntetését. Gyermekek és Ifjúsági csoportunk is több ízben próbálhatta ki magát néptánc minősítőkon, versenyeken, találkozókön, melyeken szép eredményeket értek el. Ilyen volt a Komlón megrendezésre kerülő Baranya Megyei Gyermekek Néptánc Csoport Találkozója is 2015-ben és 2017-ben, vagy a Tótszerdahelyi I. Országos gyermek és folklór fesztivál 2018-ban. Ifjúsági csapatunk 2018-ban a Keszthelyi Helikon versenyen néptánc kategóriában bronzminősítést szerzett, 2016-ban, pedig ezüst fokozattal lett gazdagabb. A felkészítésen, szerepléseken túlmenően a helyi horvát népszokásokat is ápoljuk: pl. minden évben Pünkösdkor lányaink népviseletbe öltözve "kraljicéznek"- azaz jókívánásaikkal járják a falu házait. Ez a magyar Királynéjáráshoz hasonló népszokás, mely falunkban és még egy-két horvát településen jellemző. Egykor a Szalánta-Németi lányok kezdték ezt a szokást, majd idővel ez abbamaradt de Egyesületünk felújította és már lassan 20 éve újra éli ezt a hagyományt a falubeliek örömeire. Ehhez a hagyományhoz már egész napos rendezvény is társult, mely több magyarországi horvát és horvátországi folklórcsoport közreműködésével, felvonulással, szentmisével, kultúrműsorral és közös horvát bállal zajlik. Másik ilyen az Egyesület által létrejött hagyományunk ápolása a helyi tradicionális disznóvágás megtartása. Sajnos településünk is halad az újabb, modernebb kor felé így egyre ritkább a házaknál az állattartás és a disznóvágás is. 2014 januárjában a disznóvágás hagyományait elevenítettük fel, azzal a céllal, hogy lehetőséget nyújtson a horvát nemzetiségűek minden korosztályának, hogy találkozzanak, erősítsék és ápolják a közös gyökereken nyugvó kötelékeinket. Ez a rendezvény egésznap tart az egyesületünk és más meghívott táncosok, kórusok és zenészek társaságában, miközben horvát tradicionális böllérételeket készítünk hagyományos recept alapján.

A népszokásokat nem csak megtartjuk, de be is mutatjuk a színpadon, ilyen a tavalyi évre elkészült Aratási vagy Szüreti hagyományokat bemutató koreográfia is, vagy a 2016-ban bemutatott Bosnyák lakodalmas koreográfia is. Karácsony idején a horvátok Szentestétől kezdve tradicionálisan készítették el az ünnepi asztalukat, jöttek a betlehemesek. Imádkoztak, énekeltek és helyi karácsonyi specialitásokat fogyasztottak. Egyesületünk ezt is színpadra vitte, több alkalommal mutattuk ezt be az Adventi időszakban, 2018 decemberében a Kodály

központban mutattuk be Pécsen az Országos horvát napon. Erre a hagyományra eredeti ételeket készítettünk nagyszüleink receptje alapján, hogy ezzel is hűen mutassuk be hagyományainkat.

A hagyományok mellett a népviseletekre is nagy hangsúlyt fektetünk, minden bosnyák viseletünk eredeti, vannak több évtizedes, évszázados ruhadarabjaink is. De Egyesületünk törekszik arra, hogy minden táncot a saját hozzá illő népviseletében tudják a táncosok bemutatni, ezért minden tánchoz készített hozzáillő viseletet táncosai számára. Egyesületünk az elmúlt 20 évben rengetek koreográfiát és műsort készített elő, sajátított el és mutatott be. Koreográfiákat készítettünk főként helyi horvát táncokból, bosnyák koreográfiákat (Búcsú, lakodalmas, gyerektáncok...). Emellett egyesületünk foglalkozott: bunyevác, drávamenti sokac, Mohács környéki sokac, Hercegszántói sokac, drávamenti, muramenti korográfiákkal, de az anyaországi folklórhagyományba is több alkalommal belekóstolhattak táncosaink és több déli szomszéd táncaival is megismerkedhettek.

A táncok és a dallamok elsajátítását több oktatónak köszönhetjük az évek alatt: Kovács József és Vízvári Zoltán a zeneoktatásban vettek részt Egyesületünk munkájában, míg a néptáncot Laskovicsné Szendrői Annamária, Takács Róbert. Vélin Veszna, Traum Lénárt, Szávai József és Stivics Ramóna oktatták. Az oktatók, és a táncosok munkáját vezetőségünk irányítja és vezeti a céljai felé.

A zenekari csoportunk felnőtt, és a tagok a Vizin zenekarban játszanak, így ők az állandó kísérő zenekarunk. Az énekkarunk a sok elfoglaltság miatt, már csak a templomban énekelnek.

Egyesületünkben jelenleg 5 gyerek, ifjúsági tánc csoport működik és egy felnőtt csoport.

Munkánkat szeretnénk tovább folytatni, több sikert elérni, több helyen bemutatni a horvát nyelvünk, hagyományaink, népviseletünk szépségét.

A Marica Kulturális Egyesület, mint ahogy azt az elmúlt 20 évben is tette, törekszik a következő években, sőt évtizedekben is átadni és megőrizni a horvát kulturális értékeket, ezzel megőrizve a település horvát identitástudatát.

Az Egyesület vezetői:

Szajkó Judit elnök - ő felelős a felnőtt csoportért és a könyvelésért

Sándorné Stivics Brigitta alelnök- próbák, fellépések szervezése, pályázatok írása, minden horvát nyelvű ügyintézés.

Mátrai Eszter

Istókovicsné Szendrői Alexandra

Marica Kulturális Egyesület

7811 Szalánta

Hunyadi u 23

E-mail: maricake@citromail.hu

Telefon: 06/30/225-5089, 06/20/509-6714